

Najlepša javna stranišča imajo v Novem mestu in Žalcu

Akcija Društva za kvčb – Kje so dostopna, to je odprta in neplačljiva ter najbolj urejena javna stranišča

Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen (Društvo za kvčb), ki že od leta 2009 ocenjuje javna stranišča, je tudi letos razglasilo rezultate izbora za najjavno stranišče 2024. Mestna občina Novo mesto je že drugič prvuouvrščena v kategoriji mestnih občin, občina Žalec pa je zasedla prvo mesto v kategoriji preostalih občin.

SIMONA FAJFAR

Kronično vnetno črevesno bolezen, ki je skupno ime za troh novo bolezen in ulcerozni kolitis, ima v Sloveniji že okoli 8000 ljudi. Med zagonom bolniki morajo bolniki na stranišču tudi do 30-krat na dan, zato potrebujejo stalen ter hiter dostop do stranišč.

»Namen akcije Naj javno stranišče je opozoriti na težave, ki jih imamo osebe s kronično vnetno črevesno boleznijo, pa tudi drugi invalidi,« pravi Mateja Sajc, predsednica društva kvčb.

Akcijo so uvedli leta 2009, ko so predvidno začeli ocenjevati stranišča po slovenskih občinah. »Leto pozneje smo akcijo zastavili močneje in jo razširili na bencinske servise ob avtocestah. V naslednjih letih smo pod drobnogled vzeli tudi stranišča

- Prvič so akcijo izpeljali leta 2009.

- Pomembna je za vse, ki morajo nujno na stranišče.

- Bolniki s kvčb lahko stranišče potrebujejo tudi 30-krat na dan.

v enostih bolnišnicah, desetih zdravstvenih domovih in šestih večjih trgovskih središčih po Sloveniji.« pravi Saječeva o akciji, ki danes vključuje 180 lokacij.

Prevozili 6298 kilometrov

Člani društva so letos v poletnih mesecih prevozili 6298 kilometrov po Sloveniji in na terenu ocenili vsa stranišča v 12 mestnih občinah, 98 v preostalih občinah in 56 na bencinskih servisu ob avtocestah. Ocenjevali so dostopnost, označenost dostopa, urejenost, število sanitarij, sanitarije za invalide, opremo in higienski material, pomembni pa sta tudi odprtost in neplačljivost.

Priznanje za naj javno stranišče za leto 2024 je v kategoriji mestnih občin dobila mestna občina Novo mesto z doseženimi 4,665 točke (od možnih 5,00),

V kategoriji bencinskih servisov je priznanje prejel Bencinski servis Petrol Grabonoš, smer Maribor. Foto Društvo kvčb

in 4,787 točke. Straniščno metlico za najslabše urejena javna stranišča leta 2024 so med mestnimi občinami po-

delili mestni občini Velenje, saj je zbrala najmanj točk, in sicer 3,351 točke. Velenje ima sicer kar osem lokacij javnih stranišč, vendar je zaradi higijene in pomanjkanja bencinskega materiala zasedla zadnje mesto.

Letos so si tri občine prislužile straniščno metlico zaradi neustreznosti skrbi za svoja javna stra-

nišča, ki so bila med prihodom Komisije zaprta oziroma zaklenjena, čeprav bi po urniku morala biti odprta. Te občine so Lenčava, Lenart in Gornja Radgona. Slednja je sicer eno lokacijo imela zaprto zaradi adaptacije. V drugo skupino opozarjajo, da je bila lokacija v občini Lenart zaklenjena tudi med lanskim ocenjevanjem. Med bencinskimi servisi pa je straniščno metlico dobil Bencinski servis Petrol Lom, smer Koper, z doseženimi 3,578 točke.

Skrb vzbujajoč je podatek, da 54 občin nima javnih stranišč.

Društvo je podelilo tudi 54 »zidakov« občinam, ki nimajo javnih stranišč, za spodbudo, da bi čim prej poskrbele za vsaj eno javno stranišče v občini. Letos pa so uvedli tudi novo kategorijo neocenjene lokacije in vanjo vpisali lokacije eko stranišč, ki so jih pregledali že lani, in dodali eno novo lokacijo letos.

Mobilna aplikacija najbližji WC

Društvo pa je letos pridno dopolnjevalo mobilno aplikacijo

najbližji WC, ki je brezplačna in so jo v letu 2022 tehnično in grafično prenovili. »V prihodnjih letih želimo mobilno aplikacijo najbližji WC napolniti z novimi lokacijami, ki ne bodo vključene v ocenjevanje, bodo pa navedene v aplikaciji in tako na razpolago uporabnikom, ki jih pogosto ne zanima, katero mesto je dosegla posamezna lokacija, temveč želijo le informacijo o tem, kje so javna stranišča po Sloveniji,« pravi Danica Koren, vodja in koordinatorka akcije Naj javno stranišče.

K sodelovanju bodo povabili javne ustanove, ki bi želele, da so njihove lokacije javnih stranišč objavljene v mobilni aplikaciji najbližji WC. »Javna stranišča v tej kategoriji bodo lokacijsko opredeljena, vsebovala bodo tudi podatke o odprtosti, plačljivosti in vrsti sanitarij,« pravi Korenova. V društvu so se tudi odločili, da bodo v prihodnjih letih ocenjevali v samo dveh kategorijah: v kategoriji mestnih občin in kategoriji preostalih občin, da bi vsaka občina v Sloveniji imela vsaj eno lokacijo javnih stranišč. »Zaskrbljeni smo nad podatkom, da od 105 občin, ki nam jih je doslej uspelo vključiti v ocenjevanje, kar 54 nima javnih stranišč,« pravi Korenova.